

Františkovo slovo

č.216

Bůh osvobozuje odpuštěním

Kardinál Sarah: Hlavním problémem dnešní církve je strach

Tři známky fungující farnosti: modlitba, aktivní a pasivní charita

Křesťany jako by omrzela naděje

O Otčenáši - Odpusť nám naše viny

Otec Cantalamessa o Kříži

výtah hlavních myšlenek z promluv papeže Františka a zpráv z Vatikánu. Plné znění naleznete na stránkách Radio Vaticana.

Bůh osvobozuje odpuštěním

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Tuto pátou neděli postní nám liturgie prezentuje příběh ženy přistižené při cizoložství (srov. Jan 8,1-11). Stojí v něm proti sobě dvě stanoviska: farizejů a učitelů Zákona na jedné straně a Ježíše na druhé. První chtějí ženu *odsoudit*, protože se považují za ochránce Zákona a jeho věrného uplatňování. Avšak Ježíš ji chce *zachránit*. On v sobě totiž zosobňuje slitovnost Boha, který odpuštěním osvobozuje a smířením obnovuje.

Podívejme se tedy na tuto událost, jak se věci sběhly. Zatímco Ježíš učí v chrámu, farizejové a učitelé Zákona mu přivedou ženu přistiženou při cizoložství. Postaví ji doprostřed a ptají se Ježíše, zda má být ukamenována, jak to stanovuje Mojžíšův Zákon. Evangelista doplňuje, že jej touto otázkou »chtěli přivést do úzkých, aby ho měli z čeho obžalovat« (v.6). Lze se domnívat – a vidíte zde zlobu těchto lidí - že jejich záměr byl následující: kdyby odmítl ukamenování, bylo by to důvodem k obvinění Ježíše z neposlušnosti k Zákonu; kdyby naopak svolil, byl by obviněn u římského představitele, který si vyhrazoval vynášení rozsudků a nepřipouštěl lidové lynčování. A Ježíš musí odpovědět.

Ježíšovi tazatelé, uzavření v úzkostném legalismu, chtějí uzavřít Božího Syna do svojí perspektivy soudu a odsouzení. On však nepřišel na svět soudit a odsuzovat, nýbrž zachraňovat a nabídnout lidem nový život. Jak na tuto zkoušku reaguje Ježíš? Nejprve se trochu odmlčí, skloní se a píše prstem na zem, jako by chtěl poukázat na jediného Zákonodárce a Soudce, kterým je Bůh, jenž vepsal Zákon do kamenných desek. A potom řekne: »kdo z vás je bez hříchu, ať po ní hodí kamenem první« (v.7). Takto Ježíš apeluje na svědomí oněch mužů. Oni se považovali za „bohatýry spravedlnosti“, ale Ježíš je vybízí, aby si uvědomili, že jsou sami hříšníci, takže si nemohou osobovat právo na život či smrt svého bližního. A v té chvíli, jeden po druhém, počínaje těmi nejstaršími, kteří měli se svojí ubohostí nejvíce zkušeností, všichni odcházejí a upouštějí od kamenování oné ženy. Tato scéna vybízí také každého z nás, abychom si uvědomili, že jsme hříšníci, a pustili ze svých rukou kameny očerňování, odsudků a klevet, jež bychom chtěli házet po ostatních. Když druhé pomlouváme, házíme kameny, a jsme stejní jako oni.

Nakonec zůstávají pouze Ježíš a žena, „ubohost a milosrdenství“, jak říká svatý Augustin (*In Joh 33,5*). Ježíš je jediný bez viny, jediný, kdo by po ní mohl hodit kamenem, ale nečiní tak, protože » Bůh chce, aby se hříšník obrátil a žil, ne aby zahynul ve svém hříchu«

(srov. Ez 33,11). A Ježíš propustí ženu těmito krásnými slovy: »Jdi a od nynějška už nehřeš« (v.11). Ježíš jí tak otevírá novou cestu, vytvořenou milosrdenstvím a požadující snahu už nehřešit. Tato výzva platí každému z nás. Ježíš nám odpuštěním vždycky otevírá novou cestu, abychom šli dál. V postní době jsme povoláni uznat, že jsme hříšníci, a žádat Boha o odpuštění. A odpuštění nás usmiřuje, obdarovává pokojem a umožňuje znovu začít obnovené dějiny. Každé pravé obrácení míří k nové budoucnosti, novému životu, krásnému životu, svobodnému od hříchu a velkodušnému životu. Nemějme strach žádat Ježíše o odpuštění, protože nám otevírá bránu k novému životu.

Panna Maria ať nám pomáhá dosvědčovat všem slitovnou lásku Boha, který nám v Ježíši odpouští, obnovuje naši existenci a vždycky nabízí nové možnosti.

Kardinál Sarah: Hlavním problémem dnešní církve je strach

Vatikán. Církev není majetkem pseudoreformátorů. Nemohou ji tedy měnit, protože jim nepatří – řekl kardinál Robert Sarah v rozhovoru pro francouzskou agenturu I.Media. Prefekt vatikánské Kongregace pro bohoslužbu a svátosti v něm odpovídá mimo jiné kritikům svého posledního knižního rozhovoru. Někteří totiž tvrdí, že obraz církve, jaký v něm představuje, je příliš pesimistický.

Kardinál Sarah připomíná, že již kardinál Joseph Ratzinger před svým zvolením na Petrův stolec tvrdil, že církev prochází nejvážnější krizí ve svých dějinách. Dnešní situace je ještě horší. Na adresu kardinálů, biskupů a kněží se snášejí obvinění, o nichž jsme dříve neslychali. Někteří se dokonce dostali do vězení. K tomu přistupuje krize křesťanské civilizace. V odpovědích na dotazy francouzské agentury se kardinál Sarah vyjadřuje také konkrétně k situaci ve Francii, která se podle jeho mínění zřekla svých křesťanských kořenů, schvaluje zákony v rozporu s Božím právem i s přirozeností. Poukazuje také na nepochopitelné paradoxy: všichni usilují o zrušení trestu smrti, a přitom zabíjení nenarozených je legální; bojuje se proti mrzačení genitálií, a přitom se legalizuje mrzačení lidí, kteří chtějí změnit pohlaví. Jsou to ďábelské rozpory – dodává africký kardinál.

Tragická jsou podle jeho slov také vnitřní rozdělení v církvi, plynoucí ze situace, v níž si každý myslí po svém. Jak zdůrazňuje, katolíci si mají v současné situaci brát příklad z apoštolů, když je potkala bouře na jezeře. Na jedné straně musejí udržovat kurz, trvat na nezměněném učení církve a zároveň volat k Ježíši o záchranu. Věrnost učení a horlivá modlitba jsou podle kardinála Saraha způsobem, jak vyjít z aktuálních bouří.

Kardinál Sarah přiznává, že dnešní situace do značné míry vyplývá z krize identity biskupů samých. Kdo ochrání ovce, pokud se pastýřů zmocňuje strach a prchají před vlky? – ptá se šéf vatikánské kongregace. Právě strach je podle jeho mínění hlavní slabostí současné církve. Někteří biskupové se bojí kritiky, protože se příliš soustředí na sebe, stali se velmi opatrní, vyhýbají se jasným formulacím, aby se nemuseli vypořádávat s oponenty nebo s mučednictvím. Přitom je zapotřebí znovu objevit Boha, soustředit se na Něj a svěřit se Jeho milosti. Když totiž jsme s Ním, ničeho se bát nemusíme – ujišťuje kardinál Sarah.

Jako syn afrických animistů a mnohaletý sekretář Kongregace pro evangelizaci národů s rozhodností zdůrazňuje, že hlásání evangelia vyznavačům jiných náboženství není proselytismus, nýbrž plnění úkolu, který církev dostala od Ježíše. Proselytismus znamená nucení někoho k přijetí víry a - jak zdůraznil - s tímto postojem se nikdy u žádného katolického misionáře nesetkal. Evangelizovat musíme všechny lidi, hlásat Ježíše Krista, protože je jedinou cestou ke spáse, zdůraznil kardinál Sarah.

8.4.2019

Tři známky fungující farnosti: modlitba, aktivní a pasivní charita

Řím. Papež František v neděli odpoledne zavítal do devatenácté farnosti své diecéze, která v západní části hlavního města (ve čtvrti Monteverde) sdružuje asi dvanáct tisíc věřících. Tamní kostel sv. Julia papeže byl vystavěn teprve v polovině padesátých let, ovšem před třemi lety se mu prohnula střecha natolik, že si objekt vyžádal stavební zásah a farní společenství se muselo scházet v provizorním stanu, umístěném v oratoři. Při nedělní návštěvě římský biskup posvětil opravený kostel a vedl obřad dedikace nového oltáře, do něhož byly vloženy ostatky sv. Jana Boska, sv. Markéty Alacoque a sv. Marie Goretti.

„Byla to těžká léta“, potvrdil farář o. Dario Frattini, který ve farnosti slouží třináct let. „Farní společenství nicméně zareagovalo statečně a naopak, kromě mnoha již existujících charitativních činností, aktivně přispělo ke sbírce na nový kostel tím, že po dva roky o Vánocích organizovalo živý betlém v centru Říma“, dodává. Právě setkání s figuranty živého betlému patřilo k nejdelším v rámci Františkovy pastorační návštěvy. Petrův nástupce ocenil, že se této iniciativy zúčastnilo více než čtyři sta farníků, od nejmenších po nejstarší. „Betlém je živé evangelium“, reagoval papež na jejich vyprávění a pozval je na návštěvu středoitalského Greccia, kde sv. František zrealizoval první živé jesličky, jimiž vybízel k následování Svaté rodiny a prostoty pastýřů:

„Něco vám řeknu takříkajíc v předpremiéře. Letos společně s Úřadem pro novou evangelizaci vyhlásíme den či týden betlémů, abychom lidi povzbudili ke stavění jesliček doma či na náměstích. To je zpráva, kterou se od zmíněného úřadu ještě dozvíte.“

Prozradil papež v římské farnosti sv. Julia, která se mu postupně představila ve všech svých věkových kategoriích. Františkovi vrstevníci – tedy senioři a nemocní farníci – přivítali Petrova nástupce oslavnou básní v římském dialektu. Papež se však jako pokaždé ihned snažil odpoutat pozornost od svojí osobnosti i petrovského úřadu:

„Nezapomínejte na Ježíše. Jistě – ať žije papež, ať žije Petr, ale především Ježíš, Ježíš! To vše ostatní bez Ježíše není k ničemu a nijak se nerozvíjí. Jak máme Ježíše hledat? On nás vidí, miluje nás, naslouchá nám. Mluvme jednoduše svými slovy a třeba si i postěžujme: Ale Pane, to už je příliš! Ano, vyslovme to, On to pochopí!“

Nejmenší farníky zase zajímalo, zda František někdy osobně dal chudým lidem najíst. Stejně jako na otázku, jestli někdy silně pochyboval o víře, se jim dostalo kladné odpovědi:

„Měl jsem skutečně hodně pochybností, když se stalo nějaké přírodní neštěstí, ale také při některých událostech, které se mi v životě přihodily. Myslím, že jsem se těchto pochyb nezbavil sám od sebe, protože to nikdy nelze. Vždy se tu žádá společnost někoho, kdo ti pomůže v další cestě, a proto jsou důležitá přátelství a pospolitost. Prospěje, když své pochybnosti probereme s rodiči, přáteli, katechetou...a také je třeba mluvit o nich s Ježíšem. Někdo sice namítne, že mu Ježíš zkažil život a že se na něj zlobí. Ovšem i tento hněv je svým způsobem modlitbou, protože Ježíše těší, když v našem srdci vidí pravdu.“

Při nedělní návštěvě v římské farnosti nechybělo ani setkání s novomanželi, kterým papež zopakoval tři klíčová slova v manželském vztahu („mohu?“, „děkuji“, „promiň“) a zdůraznil důležitost každodenního smíření. Při závěrečné zastávce s dobrovolníky a klienty farní Charity papež František shrnul, čím se vyznačuje zdárně fungující farnost:

„Řekl bych, že jsou tu tři signály, které poukazují na dobrý chod farnosti. Prvním je modlitba – když se modlí celá farnost, lidé se přicházejí do kostela modlit a když se modlí také doma. Je třeba ověřit si, zda se modlíme či nikoli, protože modlitba proměňuje vše, aby se z farnosti nestal jakýsi „charitní supermarket“. Dále láska vyjadřovaná skutky, péče o bratry, sestry a rodiny v nouzi, ale také pozornost vůči skrytým potížím, které se mnohdy ze studu neprojeví, avšak existují a je jich hodně. Třetím signálem je pasivní charita. Co to znamená? Vzájemnou lásku a absenci kritiky. Klepy jsou velmi vážnou chorobou a farnosti, kde se pomlouvá, se nedaří dobře.“

Pastorační výjezd zakončila podvečerní mše svatá v renovovaném kostele sv. Julia, při které papež z časových důvodů nekázal, ale před ní ještě stačil vyzpovídat tři mladé lidi a jednu maminku.

Kázání z Domu sv. Marty

9.4.2019

Křesťany jako by omrzela naděje

Vatikán. Omrzelost je duchovní choroba křesťanů, která potřebuje uzdravit – kázal papež František při ranní mši v kapli Domu sv. Marty. „Křesťané mají raději nezdar, stížnosti a nespokojenost, což je dokonalé pole pro ďábelskou setbu.“

Petrův nástupce si vzal podnět z prvního čtení z knihy Numeri (21,4-9), které ukazuje, jak Izraelity, putující k zaslíbené zemi, »omrzelo být na cestě«. „Boží lid ochabnul – komentoval papež. Nadšení a naděje po vyvážnutí z egyptského otroctví vybledly, a na poušti začali »lidé mluvit proti Bohu i Mojžíšovi. [...] Hospodin proto poslal na lid jedovaté hady, jejichž uštknutí působilo smrt«. „Omrzelost nám odnímá naději, poznamenal Svatý otec. Je vždycky

selektivní, protože nám v přítomnosti ukazuje to špatné a dává zapomenout na to dobré, čeho se nám dostalo v minulosti."

„Jsme-li zklamáni, nechce se nám putovat a hledáme útočiště buď v idolech nebo reptání... Tato duchovní omrzlost nás křesťany uvádí také do nespokojenosti, duchovní nespokojenosti. Nic se nám nelíbí, všechno je špatně... Ježíš nás o tom však poučil, když tuto nespokojenost popsal, a přirovnal nás ke zhýčkaným dětem (srov. Mt 11,16-17)."

„Někteří křesťané ustupují před nezdarem, aniž by si všimli, že je to dokonalé pole pro ďáblovu setbu. Někdy mají strach z útěchy, strach z naděje, strach před Pánovou laskavostí a neustále fňukají," pokračoval papež.

„Takový je život mnoha křesťanů. Jejich život je tvořen stížnostmi, kritikami, reptáním a nespokojeností. »Lid omrzelo být na cestě« (Nm 21,4b). My křesťané jsme nezřídka rozmrzeli z toho, že jsme na cestě. Raději lpíme na nezdaru, čili na zklamání. A tato bezútešnost je vlastní hadovi. Starému hadovi z pozemského ráje. Je to symbol a tentýž had, který svedl Evu. Ukazuje se zde had, kterého mají v sobě a jehož uštknutí nastává vždycky v bezútešnosti."

Ti, kdo ustupují před nezdarem, a tráví život lamentováním, jsou mrzutí. Omrzela je naděje, omrzelo je vzkříšení.

„Bratři a sestry, zapamatujme si jen tu větu »lid omrzelo být na cestě«. Křesťany mrzí, že jsou na cestě. Křesťany mrzí naděje. Křesťany mrzí uzdravení. Křesťany mrzí útěcha. Lpíme více na nespokojenosti, zemdlenosti a nezdaru. Kéž nás Pán vysvobodí z této choroby."

Generální audience

10.4.2019

O Otčenáši - Odpusť nám naše viny

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Po prosbě k Bohu o vezdejší chléb vstupuje modlitba Otčenáš na pole našich vzájemných vztahů. Ježíš nás učí prosit Otce: »Odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům« (Mt 6,12). Stejně jako potřebujeme chléb, je nám zapotřebí odpuštění. A to každý den.

Křesťan, který se modlí, prosí Boha především o odpuštění svých *vin*, tedy svých hříchů a toho špatného, co učinil. To je primární pravda každé modlitby. I kdybychom byli dokonalými lidmi, i kdybychom byli ryzími světci, kteří se nikdy neodchýlí od prokazování dobra, zůstáváme vždycky dětmi, kteří vděčí Otci za všechno. Nejnebezpečnější postoj v každém křesťanském životě je, víte co? Domýšlivost. Nejnebezpečnějším postojem v každém křesťanském životě je domýšlivost. Je to postoj toho, kdo se staví před Boha s myšlenkou, že s Ním má vždycky úcty v pořádku. Domýšlivost věří, že má všechno v pořádku. Jako onen farizej z podobenství, který má za to, že se modlí, ale ve skutečnosti se před Bohem vychloubá: »Děkuji ti, že nejsem jako ostatní.« To jsou lidé, kteří se považují za dokonalé a druhé kritizují; domýšlivci. Nikdo z nás není dokonalý, nikdo.

Naopak celník, který stál vzadu v chrámu - všemi pohrdaný hříšník, který se zastaví na prahu chrámu a necítí se hoden vstoupit - svěruje se Božímu milosrdenství. A jak to komentuje Ježíš? Říká: »Celník se vrátil domů ospravedlněn« (Lk 18,14), to znamená, že mu bylo odpuštěno, dostalo se mu záchrany. Proč? Protože nebyl domýšlivý; protože uznával svoje omezení a svoje hříchy.

Jsou hříchy, které je vidět, a jsou takové, které vidět nejsou; skryté hříchy. Jsou hříchy nápadné, které působí rozruch, ale jsou také záludné, které se zahrnují v srdci, aniž bychom si toho povšimli. Nejhorší z nich je pýcha. Mluvili jsme o domýšlivosti, pýcha je více méně totéž. Tím nejhorším je tedy pýcha, která může nakazit i lidi, kteří žijí intenzivním náboženským životem. V 17. století, v dobách jansenismu, existoval jeden proslulý konvent sester, které byly dokonalé a říkalo se o nich, že byly andělsky čisté, avšak pyšné jako démoni. To je ohavnost. Takový hřích působí rozkol ve společenství, sugeruje nám, že jsme lepší než druzí a domněle podobní Bohu.

Avšak před Bohem jsme všichni hříšníci, a máme důvod bít se v hrud' – všichni – jako onen celník v chrámu. Svatý Jan ve svém prvním listu, jak jsme slyšeli, píše: »Řekneme-li, že hřích nemáme, klameme sami sebe a není v nás pravda« (1 Jan 1,8). Chceš-li tvrdit, že nemáš hřích, klameš sám sebe.

Jsme dlužníky především proto, že jsme ve svém životě mnoho dostali: život, otce a matku, přátelství, divy stvoření... A třebaže se všem stává, že musí prožívat těžké dny, musíme mít neustále na paměti, že život je milost, zázrak, který Bůh učinil z ničeho.

Za druhé jsme dlužníky proto, že nikdo z nás, ačkoli umíme milovat, toho není schopen svými vlastními silami. Milovat pravou láskou můžeme jenom s Boží milostí. Nikdo z nás nevyzařuje svoje vlastní světlo. To co starověcí teologové nazývali *mysterium lunae*, se netýká jenom církve, ale také života každého z nás. Co znamená *mysterium lunae*? Být jako měsíc, tedy nemít své vlastní světlo, nýbrž odrážet to sluneční. Ani my nemáme svoje vlastní světlo, a to, které máme, je odrazem Boží milosti, Božího světla. Pokud miluješ, pak proto, že se na tebe někdo z tvého okolí usmál, když jsi byl ještě dítětem, a naučil tě odpovědět úsměvem. Pokud máš rád, pak proto, že v tobě někdo vzbudil lásku a umožnil ti pochopit, že v ní spočívá smysl života.

Zkusme naslouchat příběhu člověka, který pochybil, třeba nějakému vězni, odsouzení, narkomanovi... známe spoustu lidí, kteří v životě pochybili. Nehledě na odpovědnost, která je vždycky osobní, zeptej se někdy, koho třeba obvinit z jeho pochybení a zda je to pouze jeho svědomí nebo nějaká nevraživost či zanedbání, jež si někdo nese s sebou.

A to je *tajemství luny*: milujeme především proto, že jsme byli milováni; odpouštíme, protože nám bylo odpuštěno. A pokud někdo nebyl osvícen slunečním světlem, zmrzne jako půda v zimě.

Jak nerozpoznat v řetězci lásky, který nás předchází, také prozřetelnou přítomnost Boží lásky? Nikdo z nás nemiluje Boha tak, jako On miloval nás. Stačí stoupnout si před krucifix, abychom si všimli té disproporce! On nás miloval a vždycky miluje jako první.

Modleme se tedy: Pane, ani ten nejsvětější mezi námi nepřestává být Tvým dlužníkem. Otče, smiluj se nad námi nade všemi!

12.4.2019

Otec Cantalamessa o Kříži

Vatikán. Otec Raniero Cantalamessa dnes pronesl k papeži a jeho spolupracovníkům z římské kurie poslední postní kázání před Svatým týdnem. Meditoval o tajemství Krista a nejprve předeslal:

„V Novém zákoně a v dějinách teologie jsou místa, která nejsou pochopitelná, nevezme-li se v úvahu jedna základní skutečnost, kterou je existence dvou odlišných, byť komplementárních přístupů k tajemství Krista, jak se objevují u Pavla a u Jana.“

Autor čtvrtého evangelia přistupuje k tomuto tajemství z hlediska vtělení. Slovo, Boží Syn zjevuje u Jana živého Boha, zatímco Pavel neklade do středu pozornosti ani tak osobu jako spíše činnost Krista, tedy velikonoční tajemství Jeho smrti a vzkříšení.

„Bylo by fatální chybou spatřovat v samotných počátcích křesťanství nějakou dichotomii. Čteli se Nový zákon bez předsudků, je zřejmé, že Jan nazírá vtělení vzhledem k velikonočnímu tajemství, kdy Ježíš sesílá lidstvu svého Ducha (srov. Jan 7,39); a že také Pavel předpokládá a zakládá velikonoční tajemství na Vtělení. Ten který se stal poslušným až k smrti na kříži je roven Bohu (srov. Flp 2,5).“

Papežský kazatel pak rozvíjel, jak se toto vše promítá v našem hledání živého Boha. Vyšel přitom od Pavla, který v prvním listě Korinťanům (1 Kor 1,21-25) ukazuje, jak ukřižovaný Kristus změnil úděl lidstva: »A protože svět pro samou „moudrost“ nepoznal v projevech Boží moudrosti Boha, uznal Bůh za dobré, že ty, kdo věří, zachrání „pošetilým“ kázáním. Židé si totiž přejí zázraky, Řekové zase hledají moudrost, ale my kážeme Krista ukřižovaného. Židy to uráží a pohané to pokládají za hloupost. Ale pro ty, kdo jsou povoláni, ať jsou židé nebo pohané, je Kristus Boží moc a Boží moudrost. Neboť „pošetilá“ Boží věc je moudřejší než lidé a „slabá“ Boží věc je silnější než lidé«.

„Apoštol mluví o novosti Božího jednání téměř jako o změně směru či metody. Svět nedovedl poznat Boha v kráse a moudrosti stvoření, Bůh tedy rozhodl zjevit se v opaku, tedy skrze bezmoc a pošetilost kříže. Toto Pavlovo tvrzení však nelze chápat separovaně od Ježíšových slov: »Velebím Tě Otče, Pane nebe a země, že když jsi tyto věci skryl před moudrými a chytrými, odhalil jsi je maličkým« (Mt 11,25).“

Otec Cantalamessa potom zmínil, jak toto zdánlivé převrácení hodnot, vedlo u Lutera a jeho následovníků v první polovině dvacátého století do extrémů dialektické teologie, která stavěla dva zmíněné a po sobě následující způsoby Božího zjevení do ontologické opozice, totiž Starý zákon proti Novému a stvoření proti milosti. To by však bylo nedorozumění. Ve stvoření nás Bůh zahrnul dary a ve vykoupení pro nás trpěl. Obojí spolu souvisí láskou, která obdarovává a snáší utrpení.

„Zjevení Boha jakožto lásky, napsal Henri de Lubac, zavazuje svět k přehodnocení všech idejí o Bohu« (Histoire et esprit, Paris 1950, ch.5). Myslím, že teologie a exegeze z toho ještě zdaleka nevyvodily všechny důsledky. Jeden z nich je následující. Ježíš krutě trpí na kříži nikoli proto, aby zaplatil za lidi jejich nesplnitelný dluh. Nikoli. Ježíš umírá na kříži, aby mohla Boží láska dosáhnout člověka v tom nejvzdálenějším bodě, kam zahnal sám sebe svojí vzpourou proti Bohu, tedy ve smrti. Nyní také ve smrti přebývá Boží láska.“

Otec Cantalamessa v návaznosti na to pak citoval z knihy Ježíš Nazaretský od Benedikta XVI.: »Bezpráví, zlo jako realita nemůže být prostě ignorováno, ponecháno tak, jak je. Musí být zpracováváno, poráženo. Jen to je pravé milosrdenství. A to, že to teď dělá Bůh sám, protože lidé toho nejsou schopni – to je ona „bezpodmínečná“ Boží láska« (Ježíš Nazaretský, 2. díl, Barrister & Principal, Brno 2011, str.89).

„Tradiční motiv odčinění hříchů, řekl dále papežský kazatel, si tedy ponechává svoji platnost, ale není tím nejzazším motivem. Tím je bezpodmínečná Boží láska. Opravdovou Všemohoucností je naprostá bezmoc Golgoty.“

„Jaká bude naše odpověď na tajemství, o kterém rozjímáme a které nám dá prožít liturgie Svatého týdne? První a základní odpovědí je víra. Ne jakákoli víra, nýbrž víra, kterou si přisvojíme to, co nám vydobyl Kristus. Víra »uchvacuje« Boží království (srov. Mt 11,12).“

Tady to však nekončí – řekl dále otec Cantalamessa. Od přisvojení musíme přejít k *napodobení*. Kristus – jak upozornil Kierkegaard svoje luterské přátele – není pouze »Boží

dar, který je třeba přijmout vírou«, nýbrž také »vzor, který je třeba napodobovat v životě« (Diario, X,A,154 – rok 1849).

„Jednou Matka Tereza z Kalkaty mluvila ke skupině žen a povzbuzovala je, aby se usmívaly na svoje manžely. Jedna z nich jí namítla: »Matko, vy tak mluvíte proto, že nejste vdaná a neznáte mého manžela«. A Matka Tereza odpověděla: »To se pleteš. Já jsem také vdaná a ujišťuji tě, že někdy není ani pro mne snadné usmívat se na svého Ženicha«. Teprve po smrti Matky Terezy se zjistilo, nač těmito slovy narážela. Následovala povolání sloužit nejchudším z chudých s nadšením pro svého božského Ženicha a dala vznik dílům, nad nimiž celý svět žasnul. Velmi záhy však radost a nadšení zmizely, snesla se na ni temná noc, která ji provázela po zbytek života. Došla až k tomu, že začala pochybovat, zda má víru, takže po zveřejnění jejích deníků kdosi, kdo neměl ponětí o duchovních věcech, mluvil dokonce o »ateismu Matky Terezy«. Mimořádná svatost Matky Terezy spočívá v tom, že toto všechno prožívala v absolutním mlčení a svoji vnitřní bezútěšnost skrývala za ustavičným úsměvem. V ní se ukazuje, co to znamená přecházet od skutků konaných pro Boha k utrpení pro Boha a církve.“